

LEENA RUUSUVUORI (SOOME)

Tallinn 30.11.2008

CEDAW raport

Naistevastane vägivald on kõige levinum ja tõsisem inimõiguste rikkumine Soomes. 20 % naistest on kogenud füüsilist vägivalda oma käimasolevas paarisuhtes. 40 % naistest on kogenud füüsilist vägivalda või sellega ähvardamist mingil oma eluhetkel. Pooled lahutatud naistest on kogenud füüsilist vägivalda oma eelnenud kooselus.

Puudub riiklik programm naistevastase vägivalla vähendamiseks, 2005. aastal läbiviidud uuringu põhjal ei ole naistevastane vägivald vähenenud. Vajalik on riiklik tegevuskava naistevastase vägivalla vähendamiseks.

Soomes puuduvad tõsiseltvõetavad programmid naistevastase vägivalla vähendamiseks. Vägivallast ei räägita soolisest perspektiivist lähtudes. Naistevastane vägivalla ennetustegevus on olnud projektipõhine ning ilma küllaldase rahastuseta.

Alates 2005. aastast on seksuaalne ahistamine Soome seaduste järgi üks diskrimineerimise vorme, kuid see ei ole karistatav kriminaalkuriteona. Soomes seadustati alates 2005. aastast peresisene lähenemiskeeld. Sooliselt neutraalne seadusandlus ei võimalda vastu võtta spetsiaalset seadust naiste vastu suunatud vägivalla kohta.

41 % alla 15-aastastest tüdrukutest on kogenud mingit laadi seksuaalset ahistamist koolikeskkonnas. Õpetajatel puuduvad vajalikud teadmised ja oskused selliste olukordade lahendamiseks.

2006. aastast seadustati Soomes lepitamine. Enamikus Euroopa riikides on lepitamine keelatud pere- ja paarisuhtevägivalla juhtumite puhul.

Kergemate vägivallajuhtumite puhul peab ohver ise õiguskaitseorganitele avalduse kirjutama. Kannatanutel on vaja rohkem toetust ja juriidilist abi, et sellega toime tulla. Abi vägivalda kogenud naistele ei ole Soomes piisav.

Soome politsei hinnangul vägistatakse aastas 6 000 – 10 000 naist. Viimase 10 aasta jooksul on teatatud politseisse keskmiselt 532 vägistamisjuhtumist aastas. Neist juhtumitest 88 % puhul polnud süüdistuse esitamiseks piisavalt tõendeid. Vaid 15 % juhtumitest jõuavad kohtusse. Abi seksuaalvägivalla ohvritele on Soomes väga puudulik.

Sisserännanud naised, eriti need, kes elavad väikestes linnades või maapiirkondades, on eriti ohustatud vägivallast.

Aumõrvad on Soomes terav probleem, mida ametivõimud ei ole veel endale teadvustanud. Sundabielude ja aumõrvade kohta puudub Soomes spetsiaalne seadusandlus.

Puuetega naised kogevad vägivalda 3 korda sagedamini kui puudeta naised.

Vägivald puuetega naiste vastu, samuti prostitutsioon ja inimkaubandus on tabuteemad Soome ühiskonna jaoks. Esimene inimkaubanduse juhtum, mis jõudis Soomes süüdimõistva kohtuotsuseni, oli seotud Eestiga. 21-aastane õpiraskustega naine peteti Soome lubadusega talle lapsehoidja töökoht leida, lugu lõppes seksuaalse kuritarvitamisega prostitutsiooniäris.

Seksuaalvähemuse hulka kuuluvad naised kogevad samuti vägivalda oma partneri poolt, see teema on samuti Soomes tabu ning ohvritel on väga raske abi leida.